FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT F. G. JACOBS
fremsat den 17. oktober 1989 *

Høje Domstol.

1. I denne sag klager syv sproglærere over at være blevet ansat ved Kommissionen ved kontrakter, som udtrykkeligt udelukker muligheden for at anse dem som tjenestemænd eller øvrige ansatte i Fællesskaberne, og gør gældende, at de skulle være blevet ansat i henhold til vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber (herefter benævnt »vedtægten«) eller ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Fællesskaberne (herefter benævnt »ansættelsesvilkårene«).

2. Alle sagsøgere har i adskillige år givet sprogundervisning til Kommissionens personale. Ansættelsesvilkårene har varieret gennem årene. Tilsyneladende blev der, i hvert fald i begyndelsen af 80'erne indgået individuelle kontrakter for undervisningen i de enkelte sprog, men siden 1983 efter forhandlinger mellem Kommissionen og fagforeningerne anvendtes standardkontrakter på ubestemt tid, således at lærerne blev ansat til at udføre de undervisningsopgaver, som blev dem betroet, normalt i 33 uger årligt med 15 timers ugentligt arbejde. Begrundelsen for denne ændring var hovedsagelig, at lærerne herved blev omfattet af den belgiske socialordning. Kontrakterne var undergivet belgisk lovgivning, men spørgsmålet om, hvilke domstole der var kompetente i tilfælde af tvist var ikke løst konsekvent, idet nogle kontrakter angav De Europæiske Fællesskabers Domstol og andre belgiske retsinstanser. I 1986 forelagde Kommissionen lærerne en ny standardkontrakt på ubestemt tid, hvorefter de skulle præstere femten timers ugentlig arbejde i 33 uger pr. akademisk år, og hvorefter belgisk lovgivning fandt anvendelse og med en værnetingsaftale, hvorefter belgiske domstole var kompetente i tilfælde af sagsanlæg, men hvori der udtrykkeligt i artikel 5, stk. 2, blev bestemt følgende:

»Henset til karakteren af de arbejdsopgaver kontrakten omfatter, kan underskriveren ikke anses for ansat ved Kommissionen.«

Kommissionen har anført, at 23 sproglærere p.t. er ansat ved sådanne kontrakter.

3. Sagsøgerne protesterede mod indsættelsen af nævnte bestemmelse i kontrakten, men Kommissionen insisterede på, at de nye kontrakter skulle underskrives uden noget forbehold, hvilket alle sagsøgerne gjorde den 6. november 1986 eller omkring denne dato. Ved separat skrivelse angav de dog, at de opretholdt deres forbehold. Den 6. fe-

* Originalsprog: engelsk.

bruar 1987 indbragte sagsøgerne en klage over kontrakterne i medfør af vedtægtens artikel 90, stk. 2, men trods en påmindelse fra sagsøgerne den 19. maj besvarede Kommissionen ikke denne klage inden for den foreskrevne frist på fire måneder fra dens indbringelse. Sagsøgerne anlagde sag ved Domstolen den 19. august 1987, og nedlagde bl.a. påstand om annullation af den stiltiende afvisning af klagen. I mellemtiden havde Kommissionen udtrykkeligt meddelt afslag på klagen ved skrivelse af 31. juli, men sagsøgerne modtog tilsyneladende først denne skrivelse, efter at de havde anlagt sag.

4. Sagsøgerne har nedlagt påstand om, at Domstolen først annullerer Kommissionens afgørelse om at pålægge sagsøgerne standardkontrakten af november 1986 og den stiltiende afvisning af deres klage og dernæst, at Kommissionen tilpligtes at erstatte den anfægtede kontrakt med et ansættelsesforhold, der omfattes enten af vedtægten eller af ansættelsesvilkårene.

5. Jeg skal gøre tre bemærkninger vedrørende sagens realitet. For så vidt angår den anden del af sagsøgernes påstand, er det klart, at Domstolen ikke har kompetence til at anordne de af sagsøgerne krævede foranstaltninger. Denne del af påstanden må derfor uden videre afvises. Hvis Domstolen imidlertid skulle give sagsøgerne medhold i deres annullationspåstand, er Kommissionen forpligtet til at træffe de nødvendige foranstaltninger til opfyldelse af dommen i henhold til EØF-Traktatens artikel 176.

6. Dernæst skal jeg anføre, at skønt vedtægtens artikler 90 og 91 vedrørende Domstolens kompetence i tjenestemandssager finder anvendelse på »enhver person, der er omfattet af denne vedtægt«, og således ikke udtrykkeligt omfatter nærværende sagsøgere, består der alligevel ingen tvivl om, at de har søgsmålskompetence. Nævnte udtryk har været genstand for en omfattende fortolkning i mange sager, og i sag 123/84 (Klein mod Kommissionen, Sml. 1985, s. 1907), som jeg senere skal referere til ved gennemgangen af sagens realitet, udtalte Domstolen, at ifølge Domstolens faste praksis kan ikke kun personer med status som tjenestemænd eller ansatte ved Fællesskaberne påberåbe sig vedtægtens bestemmelser ved et sagsanlæg for Domstolen, men også personer, som gør krav på sådan status. Skønt Domstolen i sag 43/84 (Maag mod Kommissionen, Sml. 1985, s. 2581), som jeg også senere skal referere til, afviste søgsmålet, havde Domstolen inden afvisningen først behandlet selve realiteten i sagen, nemlig om sagsøgeren kunne gøre krav på at have status som ansat ved Fællesskabet. Dette spørgsmål er efter min opfattelse et spørgsmål, som omfattes af Domstolens kompetence.

7. For det tredje skal jeg anføre, at én af sagsøgerne, Penella-Rom, efter at have bestået en generel udvælgelsesprøve nu har opnået fuldtidsansættelse ved Kommissionen. Der består imidlertid ingen tvivl om, at hans søgsmål stadig kan fremmes til realitetsbehandling: Han har nemlig klart stadigvæk en søgsmålsinteresse, idet hans fremtidige rettigheder, navnlig hans pensionsrettigheder, kan afhænge af, om han skal anses for tjenestemand eller midlertidigt ansat inden hans nuværende ansættelse.

8. Til støtte for deres påstande har sagsøgerne fremsat fire anbringender, som jeg

skal behandle i følgende rækkefølge: først tilsidesættelsen af EØF-Traktatens artikel 212 og / eller afsnit I i ansættelsesvilkårene; dernæst procedurefordrejning; som det tredje overtrædelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og som det fjerde administrationens tilsidesættelse af sin omsorgspligt over for dens tjenestemænd og øvrige ansatte. Jeg skal først behandle de to første anbringender, idet de hænger nøje sammen.

9. EØF-Traktatens artikel 212 blev ophævet ved artikel 24, stk. 2, i fusionstraktaten og sagsøgerne har tilsyneladende henvist til fusionstraktatens artikel 24, stk. 1, som bestemmer følgende:

»Tjenestemændene og de øvrige ansatte i Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab, i Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og i Det Europæiske Atomenergifællesskab bliver samtidig med denne Traktats ikrafttræden tjenestemænd og øvrige ansatte i De Europæiske Fællesskaber og indgår under den fælles administration for disse Fællesskaber.

På forslag af Kommissionen og efter at have indhentet udtalelse fra de øvrige interesserede institutioner udfærdiger Rådet med kvalificeret flertal vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber og ansættelsesvilkårene for disse Fællesskabers øvrige ansatte.«

10. Afsnit 1 i vedtægten omfatter artiklerne 1-10a under overskriften almindelige bestemmelser. Artikel 1, stk. 1, bestemmer følgende:

»Ved tjenestemand i Fællesskaberne forstås i denne vedtægt enhver, der i henhold til de i denne vedtægt fastsatte betingelser er blevet ansat i en fast stilling i en af Fællesskabernes institutioner ved et ansættelsesbrev fra denne institutions ansættelsesmyndighed.«

11. Afsnit 1 i ansættelsesvilkårene omfatter artiklerne 1-7a under overskriften Almindelige bestemmelser. Artikel 1 bestemmer følgende:

»Disse ansættelsesvilkår gælder for alle, der er ansat ved kontrakt i Fællesskaberne. Disse ansatte er: midlertidigt ansatte, hjælpeansatte, lokalt ansatte, særlige rådgivere«.

12. Sagsøgerne har under deres første anbringende gjort gældende, at de ovenfor nævnte bestemmelser alene omhandler tjenestemænd og øvrige ansatte, og at der ikke kan eksistere andre ansættelsesforhold som f.eks. ansættelse af personer ved privatretlige kontrakter på ubestemt tid. De anførte at alle, der i henhold til sådanne kontrakter arbejder ved Fællesskaberne enten må anses for at være omfattet af vedtægten eller ansættelsesvilkårene.

13. Jeg mener, at det først må undersøges, om der består et absolut forbud for Kommissionen mod, at sådanne ansættelseskontrakter, som denne sag vedrører, hverken omfattes af vedtægten eller af ansættelsesvilkårene. Jeg mener klart, at der ikke består et sådant forbud. Kommissionen har retsevne til at indgå kontrakter (EØF-Traktatens artikel 211) og til at acceptere, at sådanne kontrakter reguleres af national lov-

givning, enten offentlig eller privatretlig (EØF-Traktatens artikel 181); jfr. endvidere præmis 11 i dom i sag 109/81, Pace, født Porta, mod Kommissionen (Sml. 1982, s. 2469, 2480). Denne retsevne omfatter også indgåelse af kontrakter med henblik på udførelse af tjenesteydelser, der ikke omfattes af vedtægten og ansættelsesvilkårene, jfr. præmis 20 og 23 i dom i sag 43/84 (Maag mod Kommissionen, Sml. 1985, s. 2581, 2601 og 2602); jfr. også præmis 9 og 13 i dom i sag 111/84 (Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendant mod Cantisani, Sml. 1985, s. 2671, 2677 og 2678), præmisserne 12-26 i dom i den allerede nævnte sag Klein mod Kommissionen (Sml. s. 1916-1918) og præmisserne 13 og 14 i dom i sag 432/85 (Souna mod Kommissionen, Sml. 1987, s. 2229-2247).

14. Kommissionens kompetence til at indgå kontrakter med henblik på udførelse af tjenesteydelser, der ikke omfattes af vedtægten og ansættelsesvilkårene, er imidlertid ikke ubegrænsede, og det næste spørgsmål, der skal afgøres, er, om kontrakterne i denne sag falder inden for disse grænser. Jeg skal her understrege, at ansættelseforholdet mellem en tjenestemand og en institution efter vedtægten ikke er reguleret ved kontrakt, men ved vedtægten, mens ansættelsesforholdet i henhold til ansættelsesvilkårene er reguleret ved kontrakt.

15. Klein-sagen vedrørte en kontrakt om ansættelse af en læge, som 16 timer ugentlig skulle være til stede i Kommissionens lokaler, og som var timelønnet. Domstolen statuerede, at denne kontrakt var lovlig, med følgende begrundelse (dommens præmis 24 og 25):

»Under disse omstændigheder kan Kleins ansættelse ved en kontrakt, der udtrykkeligt henviser til belgisk ret, kun antages at stride mod artikel 1 i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte, hvis Kommissionen har fastsat hans ansættelsesvilkår, ikke ud fra tjenestens behov, men med det formål at unddrage sig anvendelsen af bestemmelserne i disse vilkår og således har gjort sig skyldig i en omgåelse af bindende sagsbehandlingsforskrifter.

De indleverede aktstykker og forhandlingerne for Domstolen har ikke gjort det muligt at fastslå, at dette er tilfældet i den foreliggende sag.«

16. Det følger heraf, at Kommissionen kan indgå en sådan kontrakt, der ikke omfattes af ansættelsesvilkårene, såfremt der består et tjenstligt behov herfor. Det blev ikke bevist, at den pågældende kontrakt i sagen Klein ikke tjente til opfyldelsen af tjenestens behov. Et andet eksempel foreligger i sagen Maag, som vedrørte freelance-tolke. De pågældende tjenstlige behov i denne sag blev beskrevet således (præmis 16) »lejlighedsvis behov, som svinger stærkt alt efter hyppigheden af møderne inden for Fællesskaberne og forhandlingerne med tredjelande, hvor der anvendes et stort reservepersonale, hvis kvalifikationer opfylder de akutte behov, og som kan genansættes for meget korte perioder«. De kontrakter, der blev indgået for at opfylde disse behov, og som ikke var omfattet af ansættelsesvilkårene, blev også kendt lovlige: jfr. præmis 20 i dommen, loco citato.

17. Hvis omvendt et ansættelsesforhold klart omfattes af en af de kategorier, der er

defineret i ansættelsesvilkårene, vil det være procedurefordrejning ikke at henføre det under en af disse kategorier eller ved kontrakt bringe det uden for anvendelsesområdet for ansættelsesvilkårene, såfremt det ikke var nødvendigt af hensyn til tjenesten, men alene tjente til at undgå en korrekt anvendelse af ansættelsesvilkårene: jfr. Klein, loco citato; jfr. endvidere sag 17/78 (Deshormes mod Kommissionen, Sml. 1979, s. 189). Sagsøgernes anden påstand vedrører dette problem (procedurefordrejning).

18. Nævnte kriterier må anvendes ved bedømmelsen af nærværende sags faktiske omstændigheder, og det må dels undersøges, om ansættelsesforholdet mellem sagsøgerne og Kommissionen objektivt, under hensyn til karakteren af de udførte arbejdsopgaver, henhører under vedtægten eller under en af de i ansættelsesvilkårene definerede grupper; dels må det undersøges, om denne ansættelsesordning tilgodeså institutionens behov, eller om den tværtimod var indført for at udelukke anvendelsen af vedtægten og ansættelsesvilkårene.

19. Det står uden videre klart, at sagsøgerne efter deres nuværende ansættelsesordning ikke på nogen måde kan henføres under nogen af de personalegrupper, der er angivet i vedtægten eller i ansættelsesvilkårene. De kan ikke anses for »tjenestemænd« efter betydningen i vedtægtens artikel 1, idet de ikke er ansat i en »fast stilling« som angivet heri. Desuden er det klart, at tjenestemandsbegrebet i princippet omfatter dem, som besætter en fast stilling på fuld tid. Som jeg skal forsøge at påvise, kan sagsøgernes arbejdsydelse, der er femten ugentlige timer i 33 uger årligt ikke anses for fuldtidsbeskæftigelse efter den i vedtægten forudsatte betydning (heller ikke selv om de, som de hævder, undertiden arbejder længere). Sagsøgerne omfattes heller ikke af bestemmelserne om halvtid i vedtægtens artikel 55a og bilag IVa. Disse bestemmelser er kun beregnet til at gælde for tidsbegrænsede perioder og gælder udtrykkeligt kun i undtagelsestilfælde; sagsøgerne udfører ikke det timeantal arbejde, der kræves i disse bestemmelser og de nødvendige administrative formaliteter er ikke blevet opfyldt. Disse bestemmelser ville også indebære, at sagsøgerne ikke kunne udøve nogen anden betalt beskæftigelse, hvilket de efter deres kontrakter ikke er forhindret i.

20. I henhold til ovennævnte artikel 1 i ansættelsesvilkårene gælder disse vilkår for flere grupper: »midlertidigt ansatte, hjælpeansatte, lokalt ansatte, særlige rådgivere«. Artikel 2-5 definerer disse grupper og det står klart, at sagsøgernes kontrakter ikke omfattes af nogen af dem. Sagsøgerne kan ikke defineres som »midlertidigt ansatte«, idet de klart ikke assisterer en person, der udfører et i Traktaten fastsat hverv [artikel 2, litra c)], og da deres kontrakter gælder på ubestemt tid, er de heller ikke midlertidigt ansat i en stilling efter artikel 2, litra a), litra b) eller litra d) (jfr. også dommen i sagen Maag, præmis 17). De er heller ikke »hjælpeansatte« som anført i artikel 3 og 52, idet de dels ikke er ansat for at erstatte en tjenestemand eller en midlertidigt ansat, og deres aktuelle ansættelsesperiode overstiger et år. De omfattes heller ikke af begrebet »lokalt ansatte« som defineret i artikel 4, idet de ikke er ansat med henblik på at udføre »manuelt arbejde eller gør tjeneste i en på institutionens budget opført stilling«, men med henblik på intellektuelt arbejde. Endelig kan de heller ikke anses for »særlige

rådgivere« efter artikel 5, idet de ikke er blevet engageret for at bistå den pågældende institution på grund af deres »særlige kvalifikationer«. Jeg skal understrege, at den franske udgave af artikel 5 taler om »qualifications exceptionelles«, og i sagen Maag udtalte Domstolen (i præmis 8), at ansættelse af en særlig rådgiver kun kunne ske i undtagelsestilfælde.

21. Den omstændighed, at sagsøgerne ikke omhandles af de eksisterende grupper af tjenestemænd eller øvrige ansatte indebærer imidlertid ikke, at deres anbringende bliver uden grundlag. De kan med føje hævde, at Kommissionen i givet fald var forpligtet til at ændre deres ansættelsesforhold, således at de blev omfattet af disse grupper — f.eks. ved i givet fald at tilbyde dem fuldtidsbeskæftigelse — eller endog at Kommissionen burde have foreslået ændringer til vedtægten eller ansættelsesvilkårene, således at sproglærere blev omfattet heraf. Det afgørende spørgsmål er, om sagsøgerne kan kræve, at de på grund af karakteren af de arbejdsopgaver, de udfører, skal behandles som tjenestemænd eller som øvrige ansatte i Fællesskaberne.

22. Ved gennemgangen af dette spørgsmål må man efter min mening først se på, i hvilket omfang de af sagsøgerne udførte arbejdsopgaver er nødvendige for, at institutionen kan udføre sin hovedfunktion, i hvilket omfang disse arbejdsopgaver kan udføres på fuldtidsbasis og i hvilket omfang de tilgodeser institutionens permanente behov. Efter min mening kan også arbejdsydelser, som tjener til opfyldelse af institutionens permanente behov også tilvejebringes ved kontraktordninger, der ikke omfattes af vedtægten eller ansættelsesvilkårene, når de pågældende ydelser — skønt de utvivlsomt er vigtige — dog er af underordnet betydning i forhold til de hovedopgaver, der udføres af Fællesskabets tjenestemænd.

23. I et flersproget fællesskab, er det klart ønskeligt, at personalet i Fællesskabets institutioner har kendskab til mere end ét fællesskabssprog. Minimumskravet med hensyn til sprogkundskaber fremgår af vedtægtens artikel 28, litra f), og for så vidt angår midlertidigt ansatte af artikel 12, stk. 2, litra e) i ansættelsesvilkårene, og er følgende:

»indgående kundskaber i et af Fællesskabernes sprog og tilfredsstillende kundskaber i et andet af Fællesskabernes sprog i det omfang, dette er nødvendigt for [det pågældende] hverv«.

Dette er minimumskravene, men mere omfattende sprogkundskaber er klart ønskværdige, eller endog nødvendige.

24. Sagsøgerne har til støtte for deres påstand henvist til, at det er en absolut nødvendighed for Fællesskabets tjenestemænd at lære andre sprog, for at de kan udføre deres arbejdsopgaver. Det blev under retsmødet kraftigt understreget, at hvis tjenestemændene ikke kunne kommunikere sammen i Kommissionens Berlaymont-bygning, ville denne blive et babelstårn. Det må dog fastholdes, at hovedopgaven for Kommissionens tjenestemænd er at udarbejde og iværksætte Fællesskabets politik. Naturligvis skal de være i stand til at kommunikere indbyrdes, men det er også nødvendigt for dem at

spise, at have et kontor, at have et godt helbred osv. Kommissionen er beføjet til at indgå kontrakt med henblik på udførelse af tjenesteydelser i personalets restauranter og med henblik på kontorernes rengøring, og som det fremgik af sagen Klein, lægebehandling. Jeg kan ikke se nogen grund til, at Kommissionen ikke skulle kunne gøre det samme, for så vidt angår sprogundervisningen af dens tjenestemænd: Den kunne vælge at sende sine tjenestemænd til en privat sprogskole eller som en anden løsning indgå en kontrakt med et privat firma.

25. Den omstændighed, at sprogundervisning kan anses for at have underordnet betydning i forhold til en tjenestemands normale arbejdsopgaver, fremgår også af, at sprogundervisning delvis ligger uden for normal arbejdstid: om morgenen, i frokosten eller om aftenen. Normalt anses halvdelen af den tid, vedkommende bruger på sprogundervisning, som arbejdstid, mens den anden halvdel anses for at være tjenestemandens fritid. Derfor ligger undervisningstiden som regel fra 8.30-10.30 fra 11.30-13.30 og fra 16.30.-18.30. Undervisningen finder således sted i begyndelsen af arbejdsdagen, i frokosten og ved afslutningen af arbejdsdagen. En tjenestemand vil normalt følge undervisningen på et af disse tidspunkter én gang om ugen eller mere, hvis der er tale om intensive kurser. Undervisningsperioden følger hovedsagelig skoleferierne, således at undervisningen afbrydes i julen, i påsken og om sommeren. Derfor er det vanskeligt at anse sprogundervisningen inden for Fællesskaberne for andet end et deltidsarbejde og en bifunktion.

26. Ifølge Kommissionen underviser de fleste af lærerne tolv timer ugentligt, hvortil skal lægges tre timers arbejde i forbindelse med undervisningen. Sagsøgerne har hævdet, at de reelt har fuldtidsbeskæftigelse. De har anført, at de foruden undervisningen i den i deres kontrakter fastsatte periode yderligere kan påtage sig individuelle undervisningsopgaver, nogle gange i henhold til en særlig tillægskontrakt, og også bruger meget tid på at forberede kurserne, rettelse af opgaver, afholdelse af kurser til bestemmelse af elevernes niveau og fremskaffelse af undervisningsmateriale og på at koordinere deres indbyrdes virksomhed. De anslog under retsmødet, at de arbejdede mindst mellem 22-27 timer ugentligt (hvilket efter belgisk lovgivning udgør fuldtidsbeskæftigelse). Dette timeantal ligger imidlertid langt fra det maksimum på 42 timer, der er normal arbejdsuge, som angivet i vedtægtens artikel 55, og de 37 1/2 arbejdstimer, som tjenestemænd efter aftale med fagforeningen normalt præsterer. Skønt visse lærere nu foruden den periode, der er aftale i deres kontrakt, påtager sig yderligere arbejdsopgaver, er de principielt kun ansat 33 uger årligt.

27. Kommissionen har anført, at behovet for sprogundervisning varierer meget fra tid til anden, og at det ikke kan være anderledes. Det er klart, at der altid vil være et behov for sprogundervisning, men efterspørgslen efter særlige sprog varierer efter omstændighederne. Efterspørgsel for et særligt sprog kan variere betydeligt efter omstændighederne såsom nye medlemsstaters medlemskab, antallet af nyansættelser, personalerokeringer og den enkelte tjenestemands ønske om at forbedre sit kendskab til andet sprog. Man kan måske hævde, at der er et vist permanent behov, f.eks. for undervisning i skriftlig udtryksmåde i en særlig institutions arbejdssprog (skønt disse på et eller

andet tidspunkt også kan ændres), men det fremgår af de kontrakter, som er blevet fremlagt som eksempel, og af, hvad Kommissionen anførte under retsmødet, at sådanne kurser er få i forhold til de generelle sprogkurser. Sagsøgerne hævder ikke, at de kan undervise i alle fællesskabssprogene, og man må derfor erkende, at i takt med behovet for forskellige sprog opstår der også behov for at ansætte nye lærere. Det er derfor tvivlsomt, om der altid vil være behov for en fuldtidsbeskæftiget lærer i et sprog. Ud fra dette tidspunkt kan en lærers hverv altså ikke anses for permanent, selv om der består et permanent behov for undervisning i flere forskellige sprog.

28. Jeg skal derfor konkludere, at ud fra den underordnede, delvise og forbigående karakter af de pågældende hverv, bestod der ingen forpligtelse for Kommissionen til at bringe ansættelsesforholdet ind under vedtægten eller ansættelsesvilkårene, og at ansættelseskontrakterne af de samme grunde må anses for at tilgodese institutionens behov.

29. Der foreligger heller ikke efter min mening noget tilstrækkeligt bevis for, at de reelle formål med denne ansættelsesordning er at undgå anvendelse af vedtægten eller ansættelsesvilkårene. Sagsøgerne har på dette punkt henvist til et internt dokument fra Kommissionen, hvoraf det skulle fremgå, at Kommissionens mål er at undgå enhver mulighed for, at ansøgerne nogen sinde skulle blive tjenestemænd eller ansatte ved Fællesskaberne. Kommissionen har ikke benægtet eksistensen af dette dokument, men anført, at den ikke kan finde det, og har bekræftet, at selv om dokumentet eksisterer, kan det ikke tages som udtryk for Kommissionens reelle politik. Jeg mener ikke, at man under henvisning til dette dokument, som ikke blev fremlagt for Domstolen, kan ændre den konklusion, at ansættelsesordningen var sket i tjenestens insteresse. Jeg kan derfor ikke give sagsøgerne medhold i deres to første anbringender.

30. Under deres tredje anbringende har sagsøgerne anført, at de havde en berettiget forventning om, at de forskellige møder mellem fagforeningerne og Kommissionen ville føre til, at de blev tilkendt status som tjenestemænd eller midlertidigt ansatte. Dette anbringende kan jeg gøre kort proces med. Som Kommissionen efter min opfattelse med rette har anført, indebærer den omstændighed, at man indleder forhandlinger, ikke i sig selv en garanti for et tilfredsstillende resultat, og Kommissionen synes ikke på noget tidspunkt udtrykkeligt at have stillet sproglærerne i udsigt, at de ville opnå en særlig status eller en særlig kontraktmæssig stilling som tjenestemænd eller øvrige ansatte. Fagforeningerne var faktisk i hvert fald indtil 1986, tilsyneladende tilfreds med resultatet, som var, at Belgiens lovgivning skulle regulere kontrakterne, og deres hovedinteresse indtil dette tidspunkt var ganske enkelt at sikre, at sproglærerne var korrekt dækket, for så vidt angår social sikring og andre ydelser. Under disse forhold kan jeg ikke se, at der overhovedet opstår noget spørgsmål om en berettiget forventning.

31. Sagsøgerne har endelig under deres fjerde anbringende anført, at Kommissionen har tilsidesat sin pligt over for personalet. Sagsøgerne støtter tilsyneladende hovedsagelig dette anbringende på, at Kommissionen har tilsidesat sin forpligtelse til at tilve-

jebringe den egnede undervisning af personalet til dettes skade. Kommissionen har med føje hertil svaret, at kun det personale, der er angiveligt er skadet, kan påberåbe sig en sådan tilsidesættelse: jfr. f.eks. sag 85/82 (Schloh mod Rådet, Sml. 1983, s. 2105). Under alle omstændigheder er der intet, der tyder på, at det personale i Kommissionen, der blev undervist af sagsøgerne, er blevet skadet, fordi sagsøgerne hverken er tjenestemænd eller ansatte, eller fordi deres undervisning gives i henhold til de pågældende anfægtede kontrakter.

32. For så vidt sagsøgerne søger at påberåbe sig, at der eksisterer en sådan forpligtelse over for dem, er det min opfattelse, at denne forpligtelse kun eksisterer over for personalet i streng forstand, men ikke omfatter personer, som præsterer tjenesteydelser i henhold til kontrakter, der ikke omfattes af vedtægten eller af ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte, og så meget desto mindre ikke kan medføre, at disse personer omfattes af gruppen »personale«. Det kan for så vidt angår disse personer højst efter min mening kræves af Kommissionen, at de, når de har et betydeligt antal ugentlige arbejdstimer, i henhold til kontrakten kan blive omfattet af den nationale sociale sikringsordning. Hvis de anfægtede kontrakter tilsyneladende gør det muligt for sagsøgerne at være omfattet af den belgiske sociale sikringsordning, er dette efter min opfattelse tilstrækkelig til at opfylde sagsøgernes krav. Kommissionen har i sin besvarelse af spørgsmålet for Domstolen anført, at den i sociale sikringsbidrag betaler et beløb, der svarer til 35% af lærernes løn. Sagsøgerne har ikke anført noget andet forhold, som giver dem grund til at hævde, at Kommissionen skulle have tilsidesat deres interesser. Jeg mener derfor, at også sagsøgernes sidste anbringende er uden grundlag.

33. På grundlag af ovenstående skal jeg foreslå, at sagsøgte frifindes, og at parterne i henhold til procesreglementets artikel 70 hver bærer deres omkostninger.